

Hoe is de inzet van PA's juridisch geregeld?

Na een experiment van vijf jaar wordt de zelfstandige bevoegdheid van de PA's in 2018 in de Wet BIG geregeld. Vanaf 2012 was de wettelijke bevoegdheid en aansprakelijkheid van de PA geregeld in artikel 36A in de Wet BIG en een bijbehorende Algemene Maatregel van Bestuur. Deze regeling gaat in 2018 op in een definitieve BIG-regeling.

PA's krijgen daarmee een permanente zelfstandige bevoegdheid voor het verrichten van de volgende voorbehouden handelingen:

1. katheterisaties,
2. heilkundige handelingen,
3. injecties,
4. puncties,
5. voorschrijven van UR-geneesmiddelen,
6. endoscopieën,
7. electieve, elektrische cardioversie en
8. defibrillatie.

Zelfstandige bevoegdheid betekent dat de PA zelfstandig een diagnose kan stellen en een behandeling kan starten. In een AMvB is als voorwaarde bij deze zelfstandige bevoegdheid geregeld dat er een aantoonbaar samenwerkingsverband is tussen de PA en een arts.

Kwaliteitsregister

De kwaliteit van de PA's in Nederland is sinds 2012 geborgd in het Kwaliteitsregister van de NAPA, de beroepsvereniging van Physician Assistants.

Dit register is openbaar, waardoor bijvoorbeeld apothekers kunnen controleren of een PA bevoegd is om bepaalde medicatie voor te schrijven.

Het register fungeert op gelijke wijze als dat voor de medisch specialist en is digitaal via GAIA beschikbaar. Het register borgt onder andere dat een PA de ontwikkelingen op zijn vakgebied bijhoudt: elke PA dient per vijf jaar tweehonderd punten te vergaren. Daarbij verklaart de geregistreerde zich te houden aan de NAPA beroepscode, de Code Geneesmiddelenreclame en de Gedragscode Medische Hulpmiddelen.

Vanaf 2018 zullen PA's zich in het BIG register inschrijven.

Samenwerking vanuit gerechtvaardigd vertrouwen

Werk met een PA

Voor continuïteit en kwaliteit!

De Physician Assistant – kortweg PA – ondersteunt de arts door zelfstandig medische taken uit te oefenen. De PA is hard op weg een vaste waarde te worden in de Nederlandse gezondheidszorg. Deze folder geeft u meer informatie.

MEER INFORMATIE?

Voor meer informatie over de inzet van een PA verwijzen wij u graag naar onze website www.napa.nl.

 @pr_napa

 nederlandse-associatie-physician-assistant

NEDERLANDSE ASSOCIATIE
PHYSICIAN ASSISTANTS

Inleiding

Een PA biedt zelfstandig geneeskundige zorg, in een samenwerkingsverband met een medisch specialist, specialist ouderengeneeskunde, arts voor verstandelijk gehandicapten of huisarts.

Steeds meer medisch specialisten en huisartsen maken gebruik van deze beroepsgroep. PA's zijn opgeleid om vaak voorkomende taken van artsen over te nemen. De PA werd in 2000 naar Amerikaans model in Nederland geïntroduceerd. Een PA biedt zelfstandig geneeskundige zorg, in een samenwerkingsverband met een arts-specialist of huisarts.

Na een experimenteerfase van vijf jaar, worden de bevoegdheden van de PA in 2018 permanent in de wet BIG geregeld. Momenteel werken ruim 1200 PA's in de eerste-, tweede en derdelijns zorg in Nederland. Dat aantal groeit gemiddeld met tweehonderd per jaar.

PA's, zo wijst de praktijk inmiddels uit, dragen substantieel bij aan betere continuïteit en kwaliteit van zorg, hogere patiënttevredenheid en hogere efficiency en productiviteit binnen de eerste-, tweede- en derdelijns zorg. Kortom, misschien is het werken met een PA ook voor u en uw collegae interessant. Deze folder biedt antwoord op de belangrijkste praktische vragen.

Waar kan ik een PA voor inzetten?

Een PA beschikt over brede medische kennis en vaardigheden en handelt binnen het specialisme waarin hij/zij werkzaam is op het niveau van de basisarts.

Hij of zij is in staat vaak voorkomende taken van u over te nemen. Hierbij kunt u denken aan anamnese, lichamelijk onderzoek en het opstellen van een differentiaaldiagnose, inclusief voorstel tot behandeling.

Ook het verrichten van medisch-technische handelingen en het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek behoren tot het competentieprofiel. Daarnaast kan de PA een consultfunctie op zich nemen en onderwijstaken uitvoeren. De PA kan breed worden ingezet: op polikliniek, verpleegafdeling of operatiekamer, al dan niet in combinatie met het verrichten van diensten.

Behalve binnen ziekenhuizen hebben PA's zich inmiddels ook binnen de huisartsenpraktijk bewezen.

Doordat u een groot aantal taken aan de PA kunt delegeren, krijgt u meer tijd voor de patiëntenzorg.

Het grote verschil met een A(N)IOS is de continuïteit: een PA kiest bewust voor de optimale uitvoering van de minder complexe standaardtaken, bouwt daardoor meer routine op en is honkvaster. Kortom: van uw investering in een PA profiteert u veel langer.

Hoe wordt een PA opgeleid?

Een aankomend PA volgt een hbo-masteropleiding van 2,5 jaar aan één van de vijf hogescholen die deze NVAO-erkende opleiding aanbieden (Nijmegen, Utrecht, Groningen, Rotterdam en Amsterdam).

Voor toelating dient een aspirant-student aan de volgende criteria te voldoen:

- een erkend hbo-bachelorsdiploma in de gezondheidszorg (bv. verpleegkunde of fysiotherapie);
- ten minste twee jaar relevante werkervaring binnen de directe patiëntenzorg;
- een aanstelling van minimaal 32 uur per week als PA in opleiding (eerste-, tweede- of derdelijn);
- een getekende onderwijsovereenkomst tussen hogeschool, werkgever en aspirant-student.

De masteropleiding Physician Assistant is afgeleid van het geneeskunde curriculum en heeft een duale vorm; dat wil zeggen dat de student tegelijkertijd op de hogeschool onderwijs volgt en in de praktijk als PA (in opleiding) werkzaam is en stages loopt. Vandaar dat een student al bij aanvang dient te beschikken over een aanstelling als PA (in opleiding) bij een gezondheidszorginstelling.

Elke PA wordt opgeleid tot medisch generalist en ontwikkelt daarnaast op de eigen werkplek specifieke medische bekwaamheden binnen het betreffende specialisme. Dat gebeurt onder begeleiding van een medisch specialist.

Wat kost een PA?

De overheid stimuleert het inzetten van PA's door de opleiding te subsidiëren. De subsidie is tot 1 juli 2022 verlengd. Zij biedt een tegemoetkoming in de werkgeverslasten (ca. € 1.750,- per maand) en in de werkplekbegeleiding (ca. € 255,- per maand).

Daarnaast bestaat er een subsidie voor de stage-verlenende instelling van de PA in opleiding (ca. € 1.000,- per stage à 140 uur).

Voor 2018 én 2019 is tevens stimuleringssubsidie beschikbaar voor huisartsen en -organisaties die een PA willen opleiden. Huisartsen kunnen een aanvraag indienen voor een financiële tegemoetkoming in de opleidingskosten. Voor diegenen die de opleiding in september 2018 starten is € 500.000,- beschikbaar. Met dit budget worden zoveel mogelijk aanvragen gehonoreerd. In januari 2019 opent de inschrijving voor het studiejaar dat start in september 2019.

Gediplomeerde PA's ontvangen een salaris volgens de schaal van de betreffende cao: in academische ziekenhuizen is dat schaal 10/11 (FUWAVAZ, functiefamilie Klinisch (Mede-)Behandelen), in perifere ziekenhuizen is dat schaal 60 of 65 (FWG, afhankelijk van taakinfilling en verantwoordelijkheden) en binnen huisartsenpraktijken schaal 11.

